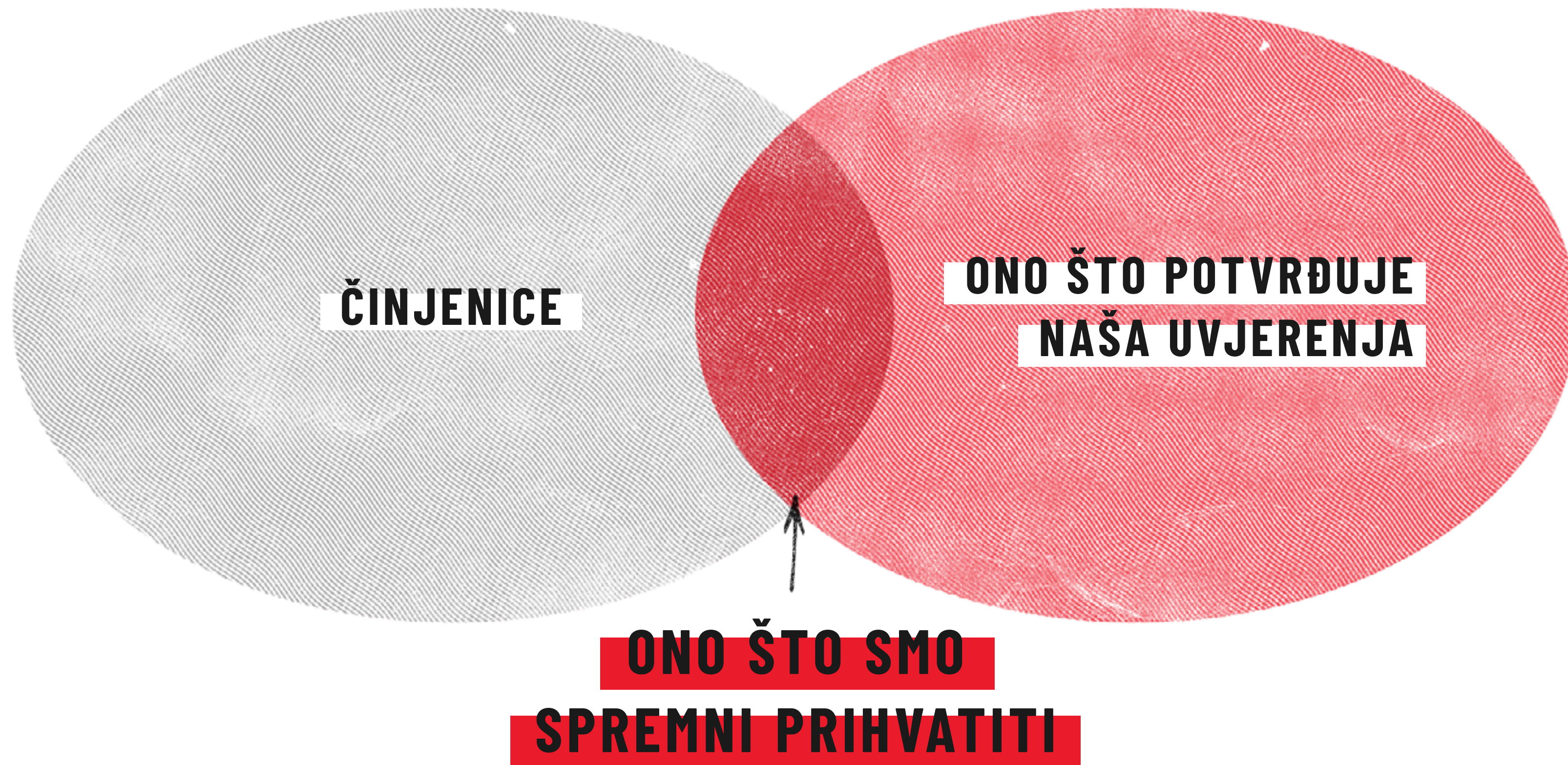

KIDALICA

LAŽNIH

VIJESTI

// PROVJEROM ČINJENICA PROTIV LAŽNIH VIJESTI //

ŽELJA ZA POTVRDOM

PREPOZNAJTE LAŽNU VIJEST

PROVJERITE SADRŽAJ

Vjerodostojni mediji jednostrana mišljenja drže u komentarima.

PROVJERITE MEDIJ

Je li vam medij poznat? Provjerite informacije iz drugih, poznatih izvora.

PROVJERITE AUTORA

Ako se autor potpisao lažnim imenom, vjerojatno je i vijest lažna.

PROVJERITE IZVORE

Ako se navode neimenovani izvori, moguće je da je i vijest lažna.

PROVJERITE SLIKE

Provjerom slika možete utvrditi jesu li se koristile u drugom kontekstu.

RAZMISLITE PRIJE NEGO PODIJELITE VIJEST

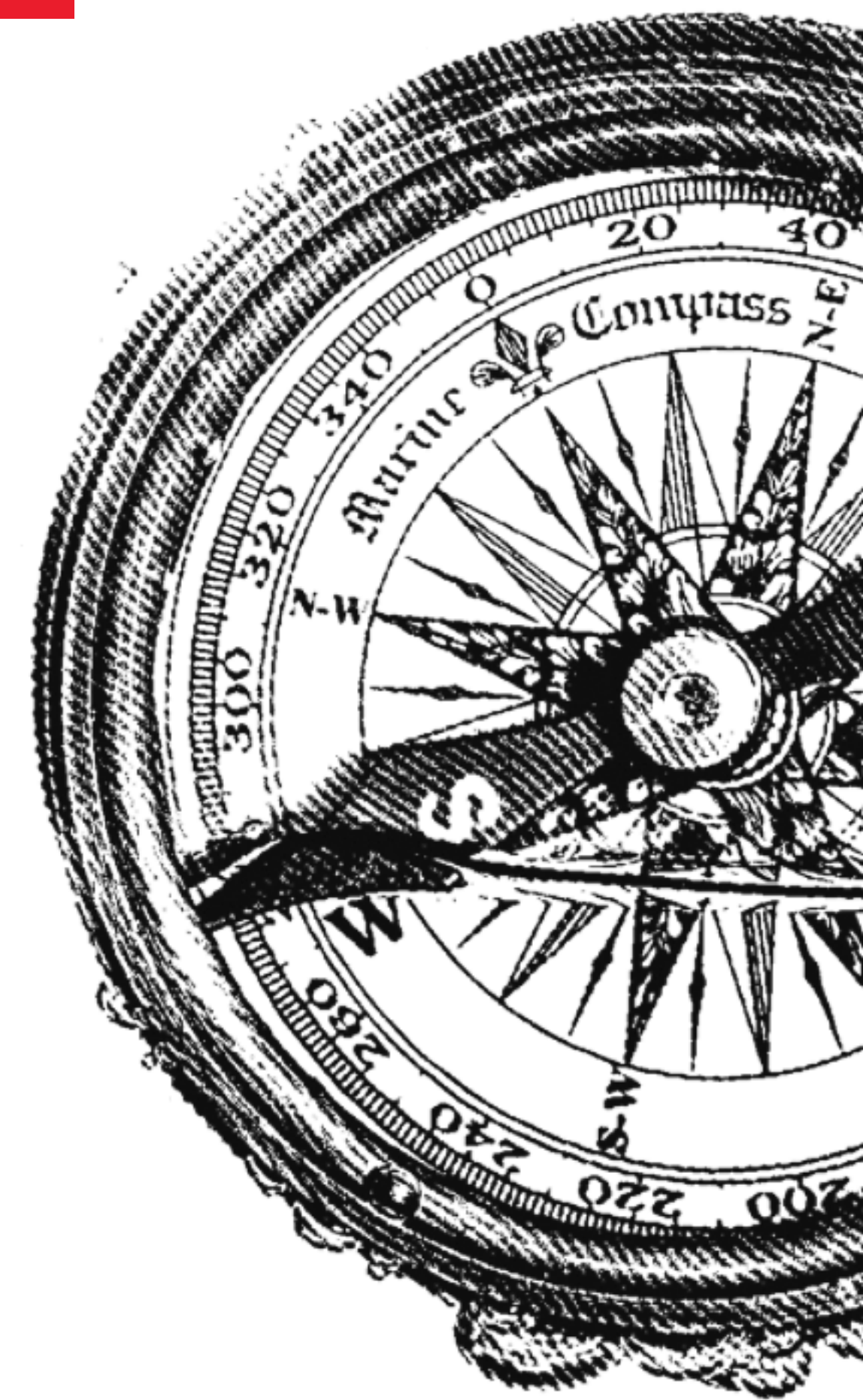
Priča može biti iskrivljena. Ako se neki događaj zaista dogodio, o njemu će izvještavati i pouzdani mediji.

PREISPITAJTE VLASTITU PRISTRANOST

Ponekad je priča predobra da bi bila istinita. Usporedite priču s pouzdanim izvorima.

SUDJELUJTE U RAZBIJANJU MITOVA

Upoznajte se s trikovima za širenje lažnih informacija i upozorite na njihovo širenje.

NE HRANITE TROLOVE KOMENTARIMA I ODGOVORIMA

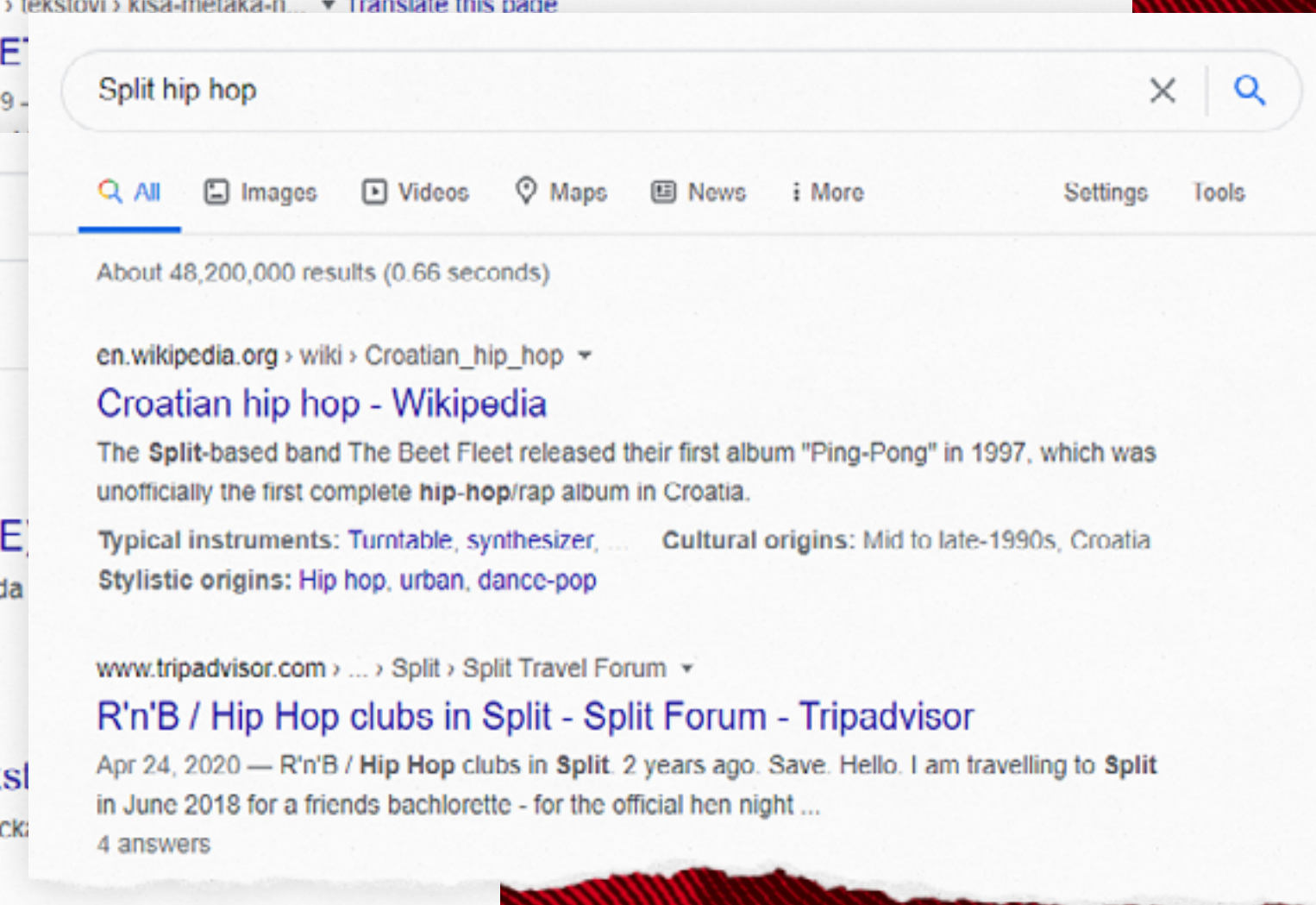
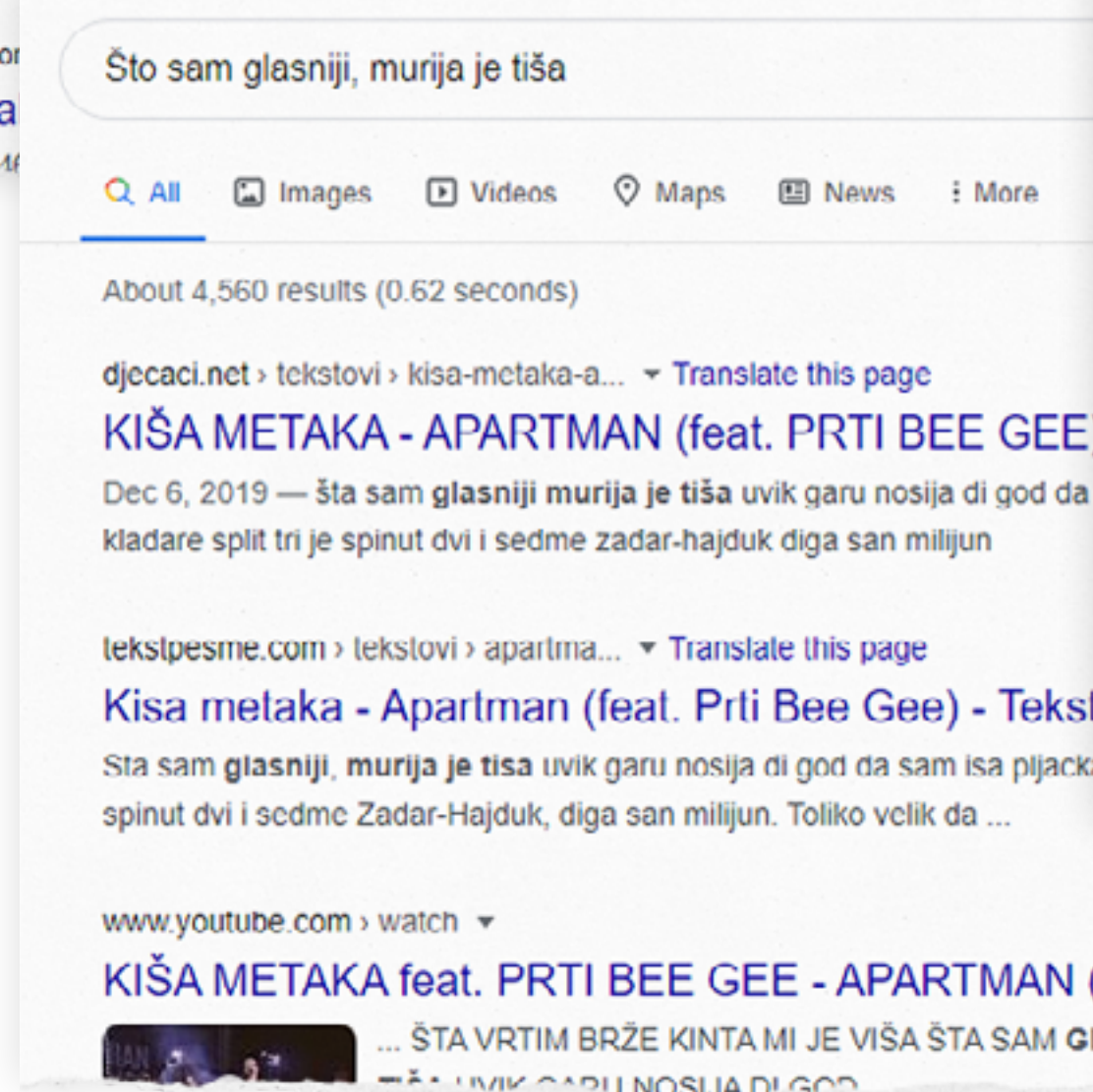
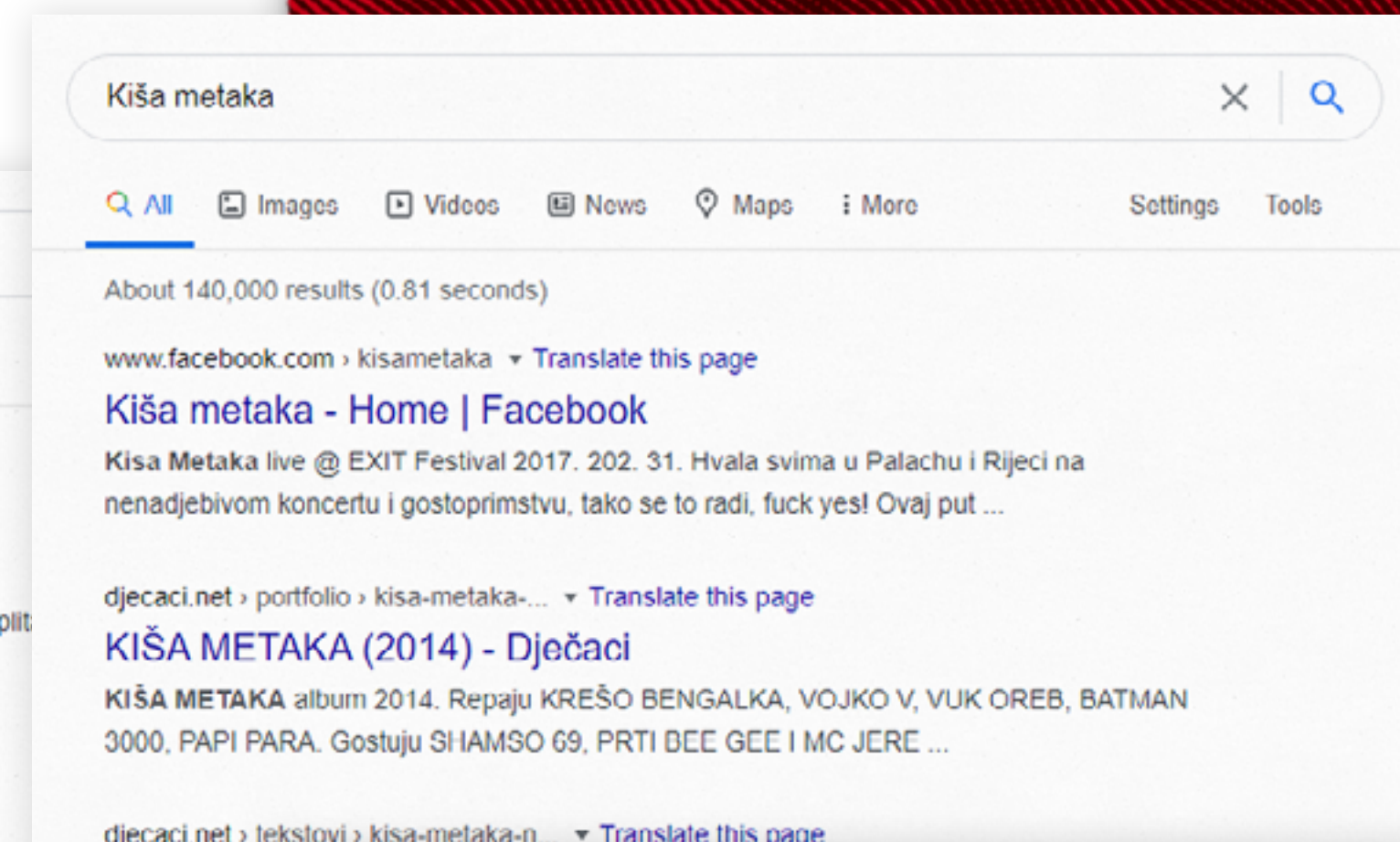
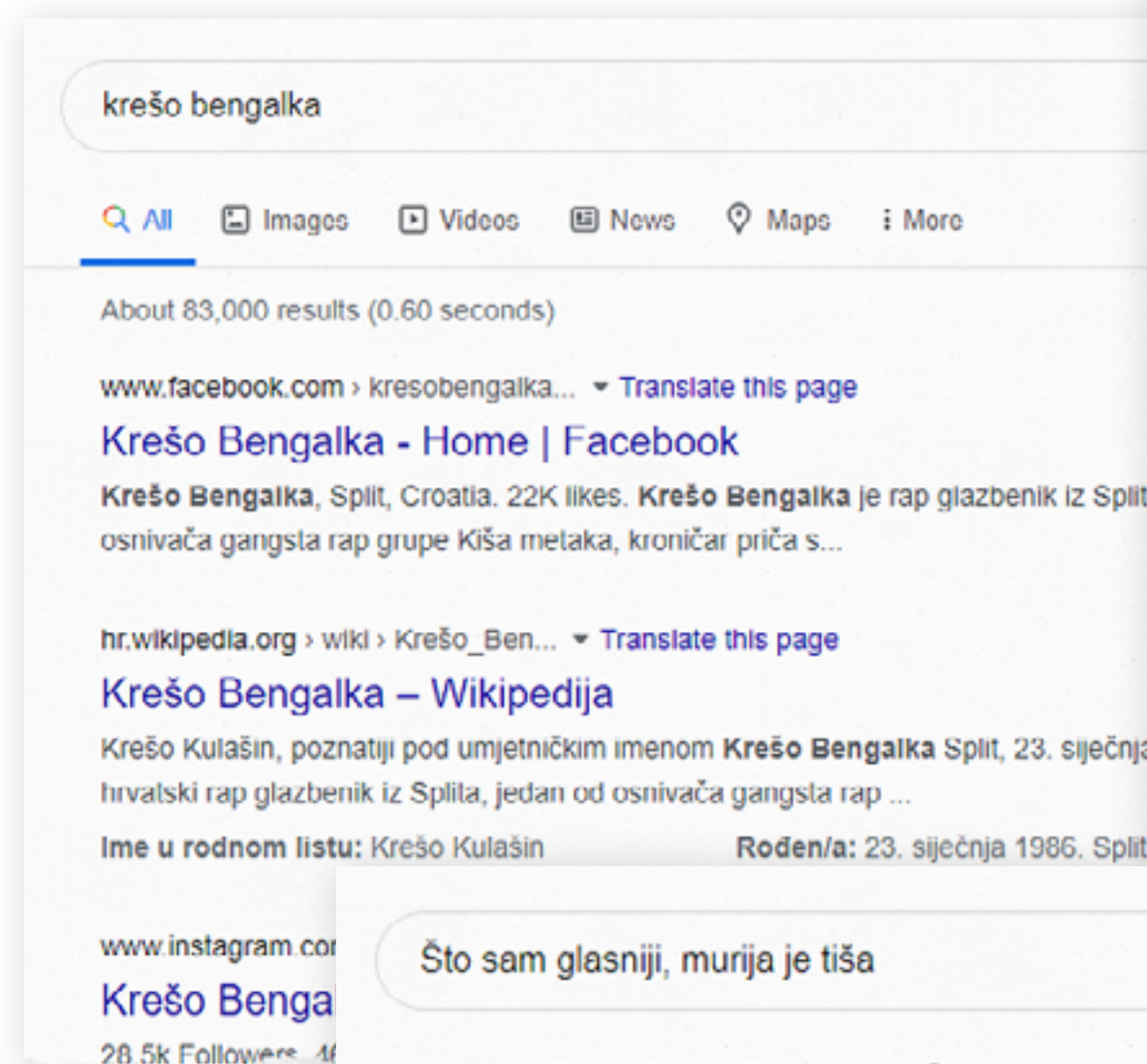

NIJE SVE NA GOOGLE-U NUŽNO ISTINITO.

KORISTITE I DRUGE PRETRAŽIVAČE

KAKO SE KROZ TRAŽILICE PRIBLIŽITI TOČNIM INFORMACIJAMA

POZNATI STRANI TEORETIČARI ZAVJERA...

CORONAVIRUS ↗

Celebrities Are Spreading a Wacky Coronavirus 5G Conspiracy and They Need to Stop

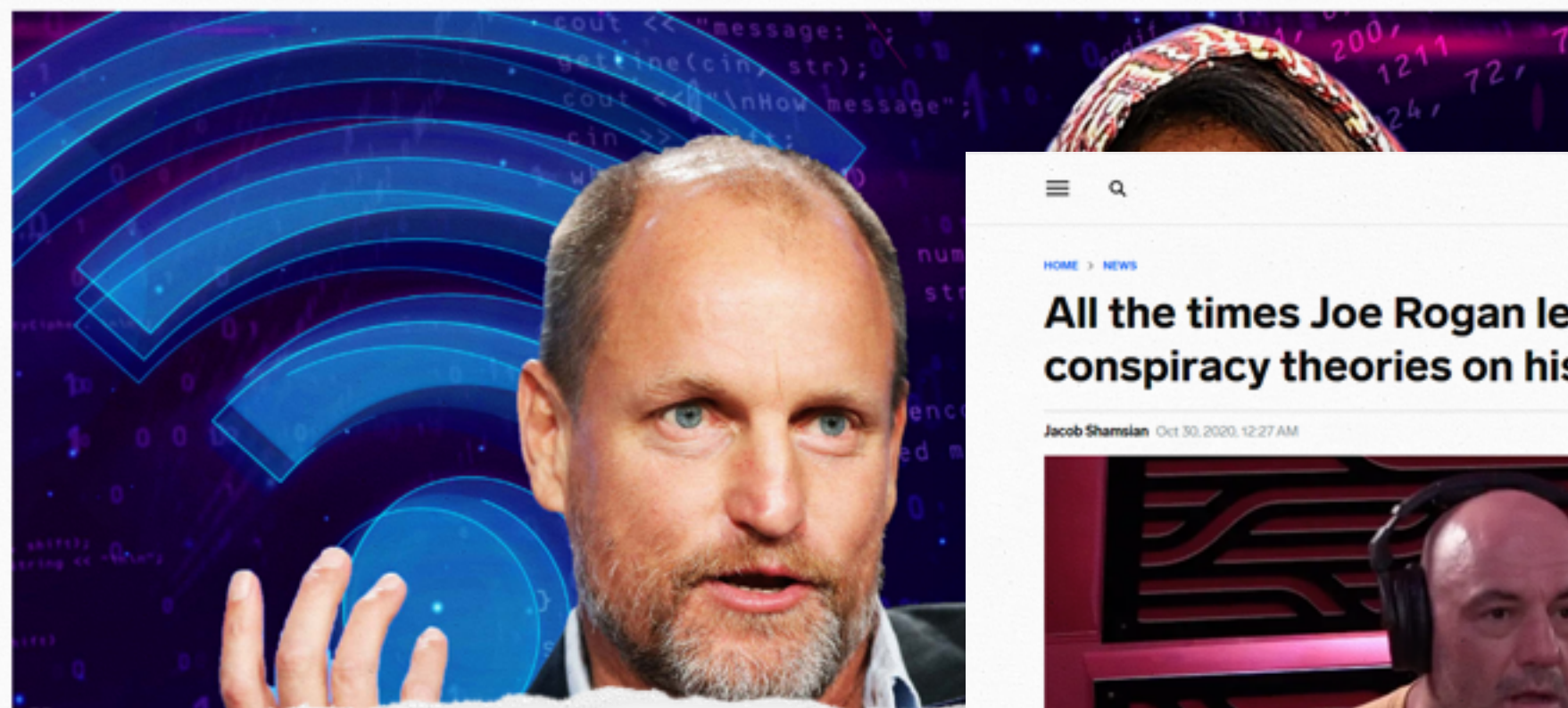
| STOP THE SPREAD |

As conspiracy theories about 5G warp to fit the COVID-19 crisis, some paranoid citizens are burning cell towers. And celebs, from Woody Harrelson to M.I.A., are fanning the flames.

Laura Bradley
Entertainment Reporter

Updated Apr. 06, 2020 8:00PM ET / Published Apr. 06, 2020 1:26PM ET

INSIDER

All the times Joe Rogan let Alex Jones spread outlandish conspiracy theories on his podcast this week

Jacob Shamsian Oct 30, 2020, 12:27 AM

Joe Rogan interviewing Alex Jones. The Joe Rogan Experience/YouTube

POPULAR

'Home Alone' director says John Candy was bitter over cameo pay

LOOKING FOR SMART WAYS TO GET MORE FROM LIFE?

... I DOMAĆI TEORETIČARI ZAVJERA

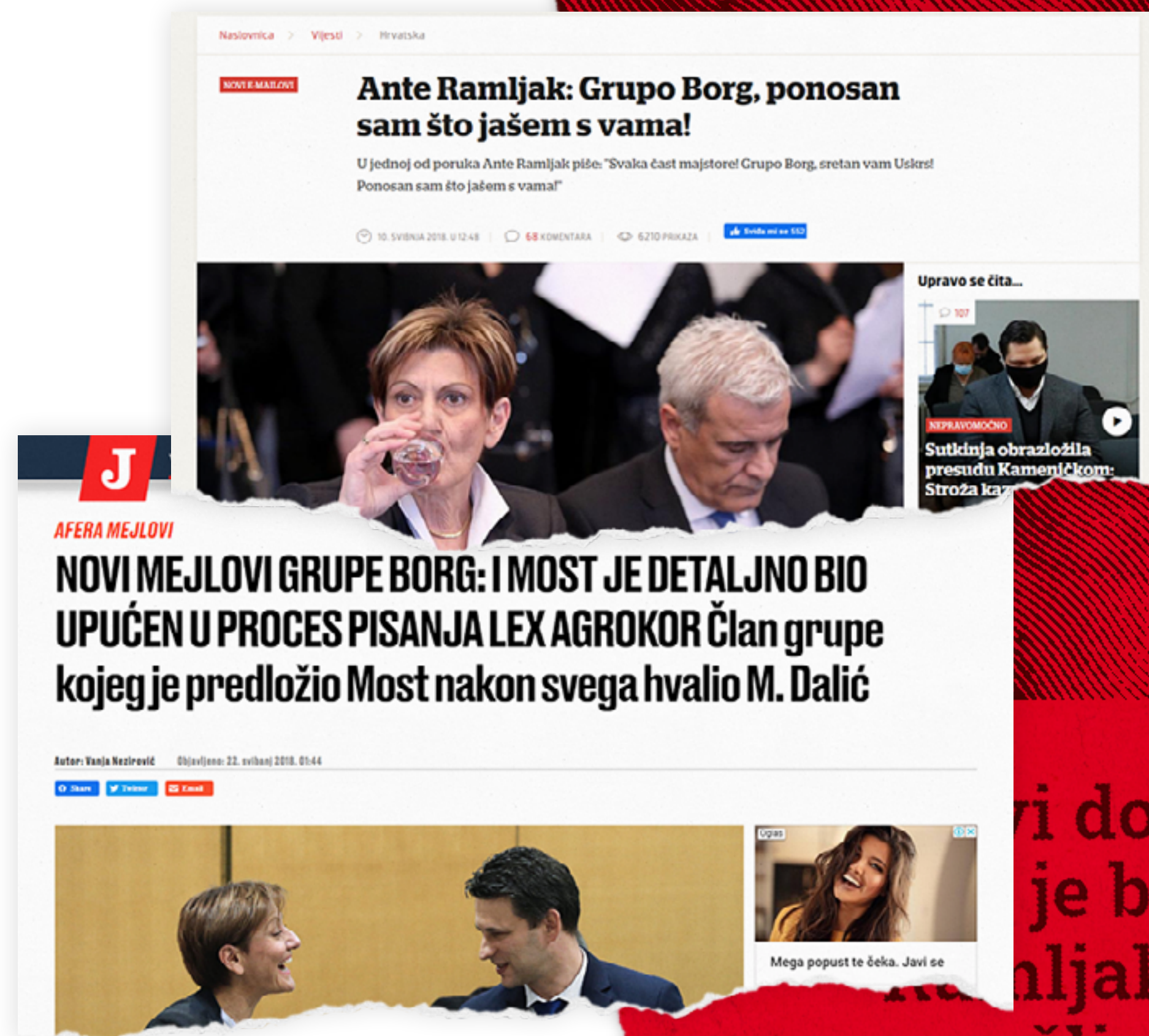
Teoretičar zavjera Krešimir Mišak u viralnom videu netočnim tvrdnjama “dokazuje” da je koronavirus prevara

Autor/ica: Ana Benačić 29 srpnja, 2020

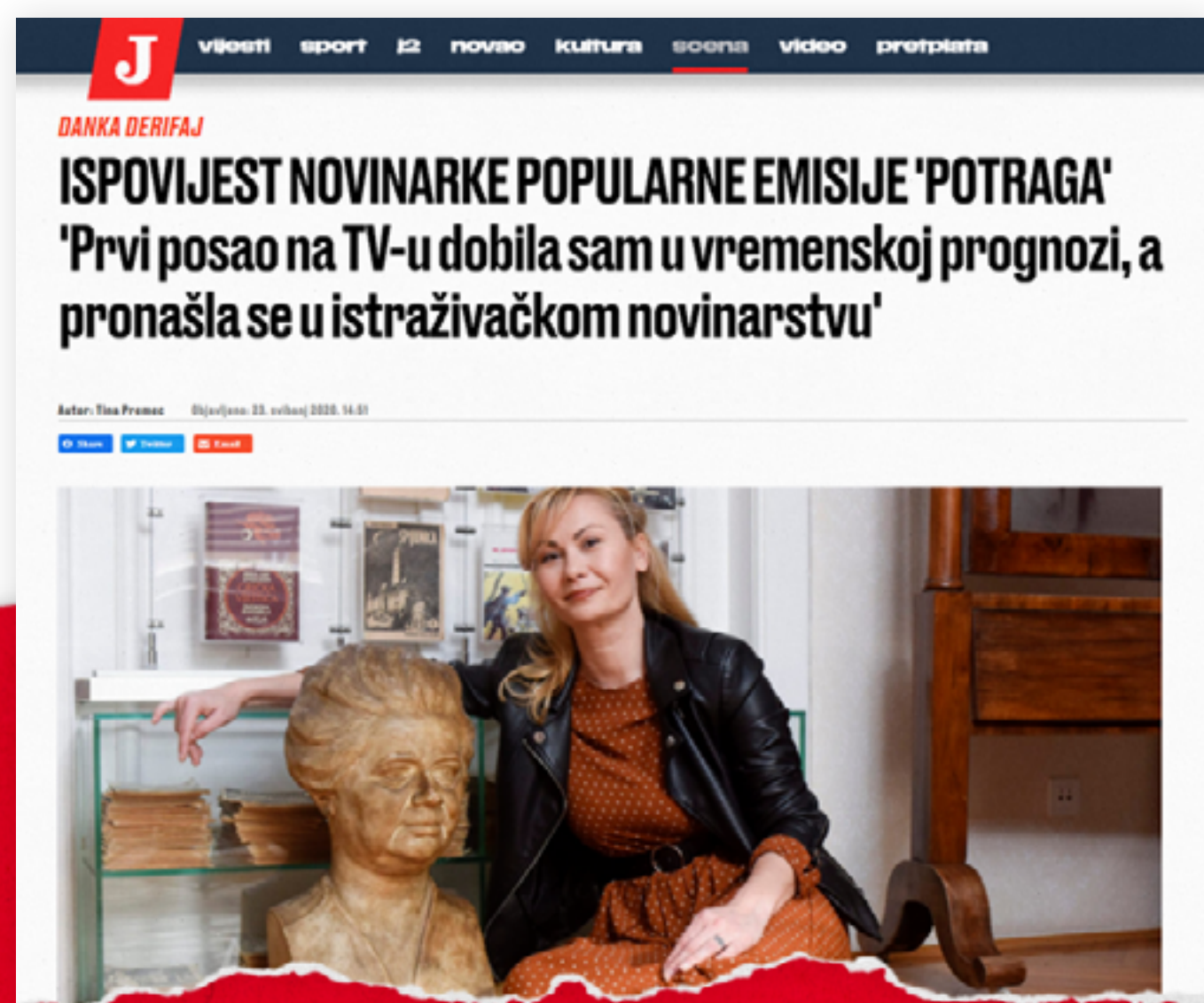
// KIDALICA LAŽNIH VIJESTI //

ŠTO VIŠE MEDIJA
POKRIVA PRIČU,
VJEROJATNIJA
JE NJEZINA
ISTINITOST

vi dokumenti:
je bilo namješteno,
Ramljak i Borg zajedno
su ušli u Agrokor

PROVJERENI I UGLEDNI AUTORI SU POKAZATELJ ISTINITOSTI

PRAVILO: ZAPOČNITE S
36 BODOVA I DODAJTE IH
ILI ODUZIMAJTE TIJEKOM
ANALIZE TEKSTA.

DALJE OD NASLOVA

// IGRA ZA PROVJERU TOČNOSTI ONLINE VIJESTI //

NASLOV

- Koristi li naslov velika slova ili previše uskličnika i upitnika? -1
- Najavljuje li naslov tajne informacije, iznenađenja, sreću, bijes? -2

INTERNET ADRESA

- Publikacija nema svoju domenu ili koristi blog -1
- Adresa je lažna, npr.: bbc.com.co -2

AUTOR

- Nije moguće pronaći druge tekstove autora -1
- Takva osoba drugdje na internetu ne postoji ili koristi pseudonim -2

DATUM

- Članak nema datuma -2
- Informacije više nisu relevantne ili svježije -2

SLIKE

- Slike su s besplatnog servisa ili nepotpisane -1
- Slike su manipulirane ili se odnose na druge događaje -2

OGLASI

- Članak je sponzorirala tvrtka ili organizacija -1
- Oglasa je puno ili izgledaju jeftino i upitno -2

TEKST

- Tekst je prepun pravopisnih i gramatičkih grešaka -1
- Tekst koristi emocije, preuveličavanje i senzacionalizam -2

PRETRAŽIVANJE

- Linkovi ne postoje ili vode do sumnjivih izvora -2
- Drugdje ne postoje izvještaji o priči -2

INTERVJUI I MIŠLJENJA

- Tekst citira i imenuje izvore +2
- Osoba u tekstu ima znanje o temi, a tekst obrađuje temu iz više perspektiva +3

GRAFIKONI I STATISTIKE

- Točno i pregledno predstavljaju javno dostupne podatke +2
- Temeljeni su na javno objavljenim istraživanjima iz vjerodostojnih izvora +3

BONUS
RUNDA

PODSJETNIK ZA PROCJENU TEKSTOVA

ODGOVARA LI NASLOV ČLANKU?

Pročitaj cijeli članak prije nego odlučiš povjerovati, budući da su naslovi ponekad sročeni samo kako bi privukli pažnju.

IMA LI PRAVOPIISNIH ILI GRAMATIČKIH POGREŠAKA?

Pogreške ovog tipa mogu ukazati na autorovo brzopletu objavljivanje informacija ili autor nije autoritet niti stručnjak u području o kojem piše.

TKO JE AUTOR?

Pogreške ovog tipa mogu ukazati na autorovo brzopletu objavljivanje informacija ili autor nije autoritet niti stručnjak u području o kojem piše.

POSTOJE LI DIREKTNI CITATI

KOJI SU POGREŠNO UPOTRIJEBLJENI ILI IZVUČENI IZ KONTEKSTA?

Možeš li pronaći isti citat na drugoj web stranici? Ili je Google pretraga rezultirala nečim potpuno drugačijim? Autori mogu prilagoditi citate i promijeniti njihovo značenje kako bismo povjerovali u nešto što nije 100% točno.

ŠTO JE OVA WEB STRANICA?

Pronađi misiju i ciljeve te stranice pod kategorijom "O nama". Taj će ti podatak pomoći da odrediš svrhu web stranice i njenu vjerodostojnost.

POSTOJE LI REFERENCE, LINKOVI I CITATI?

Oni služe potvrđivanju autorovih tvrdnji i omogućuju nam da jednostavno pristupimo informacijama u članku i saznamo više o njima.

ČINI LI SE PRIČA POTPUNO PRETJERANA?

Ako je u priču teško povjerovati, velike su šanse da je i lažna. Vjeruj svom instinktu i provjeri što je više moguće pojmova spomenutih u članku.

RAZMATRA LI ČLANAK SAMO JEDNU STRANU ARGUMENATA?

Ako se u članku iznosi samo jedno stajalište, čitatelj se mora podsjetiti da u tom slučaju neće vidjeti širu sliku. Budi oprezan s novinskim napisima koji sagledavaju samo jednu stranu priče.

